

Omzendbrief over het slachten van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren op de hoeve.

Referentie	PCCB/S3/1704341	Datum	12/09/2024
Huidige versie	1.1 0	Van toepassing vanaf	Datum van publicatie
Trefwoorden	slachthuis, mobiele slachteenheid, slachting, hoeve, hoefdier		

Opgesteld door	Goedgekeurd door
Patrick GielenTom Van Voren, Attaché	Jean-François HeymansChristophe Keppens, directeur a.i.

1 Doel

Het doel van deze omzendbrief is te verduidelijken hoe het slachten van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren op de hoeve moet worden georganiseerd overeenkomstig Verordening (EG) nr. 853/2004. De omzendbrief gaat echter niet in detail in op noodslachtingen en erkende mobiele slachthuizen. Deze maken het onderwerp uit van specifieke omzendbrieven die geraadpleegd kunnen worden op de website van het Agentschap.

2 Toepassingsgebied

Het slachten van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren, op de hoeve, in een mobiele slachteenheid van een erkend slachthuis.

3 Referenties

3.1 Wetgeving

Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong ;

Verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de

Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) 1255/97 ;

Verordening (EG) nr. 1099/2009 van de Raad van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden ;

Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen, en tot wijziging van de volgende Verordeningen van het Europees Parlement en de Raad : (EG) nr. 999/2001, (EG) nr. 396/2005, (EG) nr. 1069/2009, (EG) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) nr. 2 / 6 2016/429 en (EU) nr. 2016/2031, de Verordeningen van de Raad (EG) nr. 1/2005 en (EG) nr. 1099/2009, alsook de Richtlijnen van de Raad 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG en 2008/120/EG, en tot intrekking van de Verordeningen van het Europees Parlement en de Raad (EG) nr. 854/2004 en (EG) nr. 882/2004, de Richtlijnen van de Raad 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG en 97/78/EG, alsook Beschikking 92/438/EEG van de Raad (Verordening betreffende de officiële controles) ;

Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/624 van de Commissie van 8 februari 2019 betreffende specifieke voorschriften voor de uitvoering van officiële controles van de productie van vlees en voor de productie- en de heruitzettingsgebieden van levende tweekleppige weekdieren overeenkomstig Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad ;

Uitvoeringsverordening (EU) 2020/2235 van de Commissie van 16 december 2020 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van de Verordeningen (EU) 2016/429 en (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft modellen van diergezondheidscertificaten, modellen van officiële certificaten en modellen van diergezondheids-/officiële certificaten, voor de binnenkomst in de Unie en verplaatsingen binnen de Unie van zendingen van bepaalde categorieën dieren en goederen, en officiële certificering met betrekking tot dergelijke certificaten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 599/2004, Uitvoeringsverordeningen (EU) nr. 636/2014 en (EU) 2019/628, Richtlijn 98/68/EG en de Beschikkingen 2000/572/EG, 2003/779/EG en 2007/240/EG

Koninklijk besluit van 13 juli 2014 betreffende levensmiddelenhygiëne ;

Koninklijk besluit van 30 november 2015 betreffende de hygiëne van levensmiddelen van dierlijke oorsprong.

3.2 Andere

Omzendbrief betreffende noodslachtingen van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren ([PCCB/S3/952588](#)).

Omzendbrief betreffende het houden en slachten van gekweekt wild en bizons en het uitsnijden van vlees van gekweekt wild in een erkende inrichting ([PCCB/S3/1172442](#)).;

Omzendbrief betreffende de erkenning en de werking van de mobiele slachthuizen en uitsnijderijen ([PCCB/S3/1703195](#)).

Omzendbrief met betrekking tot het reinigen en ontsmetten van transportmiddelen voor landbouwhuisdieren en van bij het transport gebruikte voorzieningen in de slachthuizen ([PCCB/S3/1033881](#)).

Advies 2023/06 van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het FAVV betreffende tijdspanne tussen het verbloeden en het verwijderen van de ingewanden van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren tijdens het slachtproces.

4 Definities en afkortingen

ACS	:	aAutocontrolesysteem
Agentschap	:	Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
DMO	:	Dierenarts met opdracht
Installatieplaats	:	zZone op de hoeve waar een mobiele slachteenheid kan worden geïnstalleerd
LCE	:	lLokale controle-eenheid
Slachten	:	hHet doden van dieren bestemd voor menselijke consumptie
Officiële dierenarts	:	door de bevoegde autoriteiten al dan niet als eigen personeel, aangewezen dierenarts die passend gekwalificeerd is om de officiële controles en andere officiële activiteiten te verrichten overeenkomstig verordening 2017/625

5 Slachten op de hoeve

De wettelijke voorschriften voor het slachten van als landbouwhuisdier gehouden hoefdieren op de hoeve ~~zijn en opgenomen~~ in Verordening (EG) nr. 853/2004 ~~opgenomen~~. ~~worden aangevuld met de bepalingen van deze omzendbrief.~~

~~Het ACS van het erkend slachthuis waaraan een mobiele slachteenheid is verbonden, moet de werking van deze mobiele slachteenheid dekken, evenals de eisen die worden opgelegd aan veehouders die beroep doen op deze mobiele slachteenheid en het beheer van de installatieplaatsen van de mobiele slachteenheid op de hoeve.~~

5.1. Erkenning

Het ACS van het erkend slachthuis / de erkende slachthuizen waaraan een mobiele slachteenheid is verbonden, moet de werking van deze mobiele slachteenheid dekken, evenals het beheer van de installatieplaatsen van de mobiele slachteenheid op de hoeve. De mobiele slachteenheden moeten worden opgenomen in de erkenning van elk ~~een~~ slachthuis: ~~dat er gebruik van wenst te maken. Een mobiele slachteenheid kan derhalve niet functioneren zonder verbonden te zijn met een slachthuis dat de geslachte hoefdieren kan opvangen voor uitslaching en postmortemkeuring.~~

Een mobiele slachteenheid toevoegen aan de erkenning van een slachthuis wordt door de verantwoordelijke van het betrokken slachthuis aangevraagd bij de LCE waartoe het erkende slachthuis behoort. Een mobiele slachteenheid mag geen slachtingen verrichten zolang zij niet aan een erkend slachthuis is verbonden.

Mobiele slachteenheden mogen enkel slachten als zij aan de eisen van het Agentschap voldoen. ~~Alvorens een mobiele slachteenheid aan een erkend slachthuis wordt gekoppeld, controleert het Agentschap de infrastructuur van de mobiele slachteenheid en gaat het na of het erkende slachthuis waaraan de mobiele slachteenheid wordt gekoppeld, de mobiele~~

slachteenheid in zijn ACS heeft geïntegreerd.

De kosten verbonden aan de toevoeging van een mobiele slachteenheid aan een erkend slachthuis worden verhaald op het slachthuis dat het verzoek indient.

Slachthuis en mobiele slachteenheid kunnen hierover onderling afspraken maken.

5.2. Voorschriften m.b.t. uitrusting en installatie

In de mobiele slachteenheid moet het mogelijk zijn de dieren hygiënisch te slachten, met inachtneming van de relevante regelgeving met betrekking tot de veiligheid van de voedselketen en ~~over~~ dierenwelzijn. Ze moet onder meer aan de volgende eisen voldoen:

- beschikken over een voorziening voor het wassen van de handen en voor het reinigen en ontsmetten van het slachtmateriaal (vb. de messen),
- over voldoende drinkwater beschikken om de geplande slachtactiviteit uit te voeren, indien de installatieplaats daarin niet voorziet,
- beschikken over een vat voor het verzamelen en de opslag van bloed zonder gevaar voor bezoedeling van het vlees,
- beschikken over een vat voor het verzamelen en de opslag van het afvalwater afkomstig van de slachtactiviteiten, zonder gevaar voor bezoedeling van het vlees,
- ~~bij~~ in geval van verwijdering van maag en darmen op de slachtplaats, beschikken over containers waarin ~~maag en darmen~~ deze kunnen worden opgevangen,
- beschikken over een koelinstallatie zodat het karkas (of de karkassen) kan (kunnen) gekoeld worden indien de tijd tussen het slachten van het eerste dier en het uitladen van de karkassen in het erkend slachthuis meer dan twee uur kan bedragen.

Het erkend slachthuis waaraan de mobiele slachteenheid verbonden is, moet beschikken over een voorziening voor de hygiënische doorgang van karkassen (en, in voorkomend geval, van magen en darmen) tussen ~~het erkend slachthuis en~~ de mobiele slachteenheid en het erkend slachthuis.

5.3. Voorschriften betreffende de werking van mobiele slachteenheden

Mobiele slachteenheden ~~verplaatsen zich mogen~~ naar de hoeve-~~gaan~~ om daar uitsluitend als landbouwhuisdier gehouden ~~hoofd~~dieren, die daar werden gehouden, te slachten. Tijdens ~~Bij dezelfde~~ hetzelfde slachtmoment mogen maximum:

- drie als landbouwhuisdier gehouden runderen, met uitzondering van bizon, of
- drie als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen, of
- zes als landbouwhuisdier gehouden varkens, of
- negen schapen of geiten,

op het bedrijf van herkomst worden geslacht.

-Geen enkel dier mag van de ene hoeve naar de andere worden vervoerd om daar te worden geslacht in een mobiele slachteenheid die daar wordt geïnstalleerd. Tijdens eenzelfde ~~verplaatsing~~ slachtmoment mogen enkel dieren van eenzelfde toegelaten soort worden geslacht met strikte inachtneming van goede hygiënepraktijken.

Geslachte en verbloede dieren moeten rechtstreeks naar het slachthuis worden vervoerd; ~~H~~het is dus niet toegestaan om van de ene installatieplaats naar de andere te gaan voordat de geslachte dieren bij het erkende slachthuis worden afgeleverd. Alvorens van de ene installatieplaats naar de andere te gaan, moet de mobiele slachteenheid grondig worden gereinigd en ontsmet (met inbegrip van de wielen van het voertuig (mobiele slachteenheid

en eventuele trekker) in het erkend slachthuis waaraan hij verbonden is¹.

Het slachten van de dieren moet gebeuren met inachtneming van de wettelijke voorschriften ~~over~~ betreffende de hygiëne van levensmiddelen en dierenwelzijn.

Het opgevangen bloed is ongeschikt voor menselijke consumptie. Het wordt meegenomen naar het erkend slachthuis, waarbij bezoedeling van de karkassen wordt vermeden. Het wordt in het erkend slachthuis behandeld als een niet voor menselijke consumptie bestemd bijproduct. ~~In voorkomend geval kan op hoeve geschikte apparatuur worden gebruikt om het geslachte dier op te takelen en het correcte verbloeden te vergemakkelijken (apparatuur om karkassen op te takelen).~~

Magen en darmen worden zo nodig voor elk geslacht dier in aparte containers verzameld, die vervolgens worden afgesloten om bezoedeling van het vlees te voorkomen. Er moet worden gezorgd voor een verband tussen de container en het geslachte dier, waarvan de maag en de darmen afkomstig zijn. De dieren moeten van ~~de ingewanden~~ maag en darmen worden ontdaan indien de geslachte dieren niet binnen ~~2 uren~~ 45 minuten na het slachten in het erkend slachthuis van de ingewanden kunnen worden ontdaan.

Ook het afvalwater dat afkomstig is van de activiteit van de mobiele slachteenheid wordt opgevangen en naar het erkend slachthuis gebracht om daar te worden behandeld overeenkomstig de van kracht zijnde milieuwetgeving waarbij bezoedeling van het vlees wordt vermeden.

Karkassen die van de installatieplaats naar het erkend slachthuis worden vervoerd, moeten vergezeld gaan van het (de) naar behoren ingevulde ~~inlichtingen~~ formulier(en) betreffende ~~de informatie over~~ de voedselketen (VKI) en van het (de) gezondheidscertificaat(en) dat (die) is (zijn) opgesteld door de officiële dierenarts(en) die de antemortemkeuring van de dieren heeft (hebben) verricht en die aanwezig was (waren) bij het slachten en verbloeden². Deze documenten moeten door de verantwoordelijke van het slachthuis ter beschikking worden gesteld van de officiële dierenarts die de postmortemkeuring in het slachthuis verricht.

Het slachthuis kan zijn mobiele infrastructuur ter beschikking stellen voor het uitvoeren van noodslachtingen of het slachten van gekweekt wild. ~~De~~ ~~is~~ ~~het~~ ter beschikking stellingen van uitrusting valt buiten de erkende activiteiten van het slachthuis, waarbij deze slachtingen uitgevoerd moeten worden volgens de procedures voorzien in de betrokken omzendbrieven (zie de "Omsendbrief over noodslachtingen van als huisdier gehouden hoefdieren op de website van het Agentschap" en de "Omsendbrief over het houden en slachten van gekweekt wild en bizons evenals het uitsnijden van vlees van gekweekt wild in een erkende inrichting op de website van het Agentschap"). Ook in deze situaties moeten mobiele slachteenheden grondig gereinigd en ontsmet worden in het erkend slachthuis waaraan zij verbonden zijn, vooraleer zij van het ene naar het andere bedrijf verplaatst worden¹.

5.4. Keuring

De verantwoordelijke van het mobiele slachthuis stuurt minstens één week vóór het slachten een slachtplanning door naar de LCE³, waartoe de installatieplaats behoort, waar het slachten plaatsvindt. Op die manier kan een officiële dierenarts worden aangeduid om

¹ Zie omsendbrief met betrekking tot het reinigen en ontsmetten van transportmiddelen voor landbouwhuisdieren en van bij het transport gebruikte voorzieningen in de slachthuizen.

² Model certificaat als bijlage bij deze omsendbrief

³ Deze vereiste geldt niet voor noodslachtingen.

de vereiste antemortemkeuring(en) uit te voeren. Tot drie dagen vóór het slachten kan een antemortemkeuring worden uitgevoerd, maar bij het slachten zelf is de aanwezigheid van een officiële dierenarts vereist.

De eigenaar van het dier of de verantwoordelijke van het mobiele slachthuis moet het slachthuis vooraf in kennis stellen van het geplande tijdstip van aankomst van de geslachte dieren. De geslachte dieren moeten na aankomst in het slachthuis onverwijd worden behandeld.

De slachtaangifteverklaring moet vóór de antemortemkeuring door het slachthuis zijn geregistreerd. Het informatieformulier betreffende de informatie over de voedselketen (VKI) en de registers moeten ter beschikking worden gesteld van de officiële dierenarts die de antemortemkeuring doet.

De planning die wordt doorgestuurd naar de LCE moet de volgende gegevens vermelden:

- de datum van de voorziene slachtactiviteit,
- de installatieplaats,
- het uur vanaf wanneer alle te slachten dieren klaar zullen zijn om te worden onderworpen aan de antemortemkeuring (alle dieren moeten minstens een half uur vóór het begin van het slachten een antemortemkeuring ondergaan) - in voorkomend geval, vermelden of de antemortemkeuring de dag vóóer of twee dagen vóóer het slachten gewenst is,
- het uur van aankomst van de mobiele slachteenheid op de installatieplaats,
- het tijdstip van de slachting of het beginuur van de slachting,
- het aantal te slachten dieren en de diersoort,
- het voorziene einduur van het slachten.

De officiële dierenarts die de antemortemkeuring verricht, weigert ambtshalve dieren te slachten waarvan de identificatie niet conform is. Hij weigert ook het slachten indien de installatieplaats niet (meer) aan de vastgelegde vereisten voldoet.

5.5. Voorschriften betreffende de installatieplaatsen

Mobiele slachteenheden moeten worden geïnstalleerd op de hoeve waar de te slachten dieren zich bevinden.

Er moet een overeenkomst worden ondertekend tussen het erkend slachthuis waaraan de mobiele slachteenheid is verbonden en de houder van de dieren die van die mobiele slachteenheid gebruik wil maken. Hierin worden de verplichtingen van de partijen in het kader van de reglementering over de veiligheid van de voedselketen gespecificeerd. Een kopie van de overeenkomst wordt verzonden naar de LCE van het slachthuis en, in voorkomend geval, aan de LCE van de hoeve waar de mobiele eenheid zal worden geïnstalleerd.

Een installatieplaats:

- moet “verhard” zijn om, indien nodig, de reiniging en ontsmetting van de installatieplaats mogelijk te maken (bijvoorbeeld: een gebetonneerd oppervlak),
- mag het niet mogelijk maken dat onbevoegden in de buurt van de dieren en de mobiele slachteenheid kunnen komen,
- mag het niet mogelijk maken dat de slachthandeling zichtbaar is vanaf de openbare

weg.

De veehouder die verantwoordelijk is voor een installatieplaats, moet in voorkomend geval zorgen voor drinkwater (warm en koud) dat nodig is voor de goede werking van de mobiele slachteenheid.

6 Bijlagen

Model diergezondheidscertificaat.

7 Overzicht van de revisies

Overzicht van de revisies van de omzendbrief		
Versie	Van toepassing vanaf*	Reden en omvang van de revisie
1.0	23/09/2021	Originele versie
1.1	Datum van publicatie	Verlenging tijdsperiode tussen het verbloeden en de evisceratie en aanpassingen n.a.v. gedelegeerde verordening (EU) 2024/1141